

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího práce)

Práci předložil(a) student(ka): **Nora Jelínková**

Název práce: **Mystické alegorie v díle Faríduddína Muhammada Attára: Mantiq at-Tajr**

Vedoucí práce: Mgr. Daniel Křížek, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo představit Ptačí sněm jako svébytný produkt islámské mystické tradice, identifikovat a vysvětlit důležité prvky mystického učení či myšlení, které jsou více či méně zřetelné v Attárově alegorickém vyprávění. Takto stanovený cíl byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka si zvolila náročné téma, které řešila se zřejmým zájmem, zaujetím a skoro bych řekl s nadšením. Pracovala s poměrně širokým souborem zdrojů, předložená práce však rozhodně není nějakým prostoduchým kompilátem. Téměř na každé straně autorka přesvědčuje čtenáře, že svému tématu skutečně rozumí a uchopila jej osobitým způsobem, že je schopna hlubokého a poučeného vhledu do problematiky, že je daný text kromě studia relevantní literatury výsledkem jejích vlastních kompetentních úvah. Vzhledem k rozsahu originálního díla si autorka vybrala pouze některé jeho části. Samotné analýze vybraných kapitol předchází obecnější úvod do súfismu a jeho terminologie a také stručné představení Faríduddína Attára. Úvod je to jistě relevantní (a jako ostatní části bravurně podaný), jen bych se zeptal, co bylo kritériem výběru „základních mystických konceptů a symbolů“? Proč právě těchto pět a ne některé další? Struktura práce je vzhledem k záměru vhodná a přehledná. Poznámkový aparát – pomínu-li odkazy na zdroje – obsahuje množství relevantních postřehů, souvislostí a významně přispívá ke kvalitě obsahu. Práce obsahuje relevantní a osvěžující obrazovou přílohu. Domnívám se, že po obsahové stránce lze jen těžko něco zásadnějšího autorce vytýkat.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je na velice dobré úrovni, předložený text je srozumitelný a velmi čtivý. Velmi nepříjemnou a pro mě překvapivou slabinu představuje autorčina nedůslednost či nepozornost zejména v odkazování, ale také v prepisech. Text navíc není prostý pravopisných chyb a překlepů nebo chybějících písmen. Pokud jde tedy o onu práci se zdroji: závěrečný seznam obsahuje 52 položek, přitom na pouze 27 z nich je v textu skutečně odkazováno. Naopak množství použitých odkazů nemá svůj odraz v tomto seznamu (podle čísel poznámek pod čarou: 53, 62, 81, 91-zde došlo k otočení jmen, 93, 113, 142, 155, 162, 164), u některých je rozpor v uváděných datech vydání pod čarou a v seznamu, navíc vzhledem k použitému formátu odkazování pak nelze s jistotou říci, že jde skutečně o příslušný titul (p.p.č. 20, 49-dva odlišné tituly, 123, 133). Nadto formát odkazů není jednotný. Přepisy nejsou také vždy zcela přesné (např. Bajazíd str. 19, Khezr str. 33, Rabíj'a str. 38, vádí str. 51 aj.). Na jedné straně (15) se například potkáme s nejednotným přepisem hlásky 'ajn – jako ' i ' – přitom v poznámce k přepisům autorka uvádí, že jej bude přepisovat jako '. Číslování stran by mělo začínat od úvodu. Nakonec by také bylo možné položit otázku, proč se u některých nadpisů objevuje arabština a u jiných nikoli. A například, proč v poznámce č. 70 autorka uvádí text hadíthu anglicky?

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Při závěrečném hodnocení se nemohu ubránit jisté rozčilenosti. Autorka předložila velice fundovanou studii, kterou může jako hodnotný studijní materiál využít jak zájemce o islámskou mystiku, tak třeba o středověkou perskou literaturu. Text působí velice suverénně, autorka dokazuje, že je schopna samostatné vědecké práce a minimálně v tomto konkrétním případě i hlubokého – a zdá se mi, že do jisté míry intuitivního – vhledu do dané problematiky. Nadto není zajatcem úzce vymezeného kontextu, v některých částech získává zpracovávané téma zajímavý přesah. Tak se zde objevují relevantní odkazy na Umberta Eca, Marcela Prousta, Goetha a jiné autory,

autorka má evidentně přehled přesahující užší odbornost a dokáže jej působivě využít. Ovšem ta formální stránka! Já sice chápu, že pro mystika může být obsah daleko důležitější než forma, avšak i on si musí pevně osvojit určité „řemeslné“ postupy, aby mohl doufat v konečný zdar svého úsilí. Zvláště autorčino nakládání s odkazy je slabinou, která vlastně zcela zbytečně činí v mnoha ohledech vynikající práci méně důvěryhodnou. Pouze pro obsahovou kvalitu celku navrhuji níže uvedené hodnocení.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) V poznámce pod čarou č. 92 autorka uvádí zajímavou souvislost týkající se prázdnoty. Byl by možný stručný rozšiřující výklad?
- 2) Mohla by autorka stručně pohovořit o roli či významu paradoxu v islámské mystice? V práci se k tomu na několika místech vyjadřuje.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Velmi dobře.

Datum: 30.5.2013

Podpis:

